Bugde byriin prolitaarinar negedegtiŋ! Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin YNEN

BK (b) namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. TK bolon yiledb. eblelin B-M. zeblelin emeneos eder byri niitelegdene. Eliidegarça baina.

1933 onii Aavgustiin 22 nii eder

№190 (1047)

Zakika yne

Sara byriin 2 tek. 50 menge 3 sariin 7 tek. 50 m. 6 sariin 15 tek. 12 sariin 30 tek. dugaar nezeediin yne 10 menge

YNENII KOROONII AADRIS Центросоюзная 19 Телефоны: редактора 344 секретаря 323

Өcegder BK (в) Namiin B. M. Mozkomiin IV pleenym neegdebe.

Өcegder, aavgusta 21 nii eder egleenii 10 cagta Doom Soveediin kuraliin zaal dootoroo BK (b) Namiin B. M. Mozkomiin IV pleenym neegdebe. Pleenymiin ketəlbəriigi Mozkomiin toçboondo daalgaba, gadana pleenymiin priizediymde Zyyn Sibiir Kizaariin Gazariin Ypravleeniiin ulas teriin kaltesiin seegtoriin naçaalnigiin orlogço nөk. Laapidys sungagdaba.

Өgleenii zasidaaniiin tyryyçiin asuudalda odoo ziliin tariaa kuriaalgada ba tariaa tuşaalgada namiin emkiiin yyrge tukai BMASSR-iin AKS-iin tyryylegçigi orlogço nөk. A. Daniiloviin iledkel sonosobo. Tus iledkel 2 cag tukai yrgelzeleze dyyrsenii syylde enyyn tuşaa daguulan keleze ekilbe.

SSRK-iin AKS ba BK (в) N-iin TK-iin togtool

Kolkoozuudiin kereglelde foondo baiguulka gurim tukai

Zarim kolkooznuud ba kolkoozçonii zygees kiisen erilgetei kolbogduulan SSRK-iin AKS iin ba BK(b) Namiin TK-iin tailbarilkani:

„Kolkoozuudiin keregselde foondo baiguulka ba kolkoozçonii koorondo azalta edereer oroo-so kubaaka tukai SSRK-iin AKS-iin ba BK(b) Namiin TK-iin 1933 onii aavgusta 2-iin ederiin togtoo loor soveediin, namiin emkinyydiigi eeriingəe medeleer kolkoozuud dotoroo nemeltiin foondonuudiigi baiguulza tyygeer kolkoozçonii koorondo azalta edereer kubaaka baisan oroosiigi koroo ko baisaniigi korigdoson baina. Ene togtooloor bolkoloo kolkoozuud ulasiin emenə eesediingəe gəe ujalgiigi gyicedkesenii syylde ba ujalgata foondonuud bolko yresenii, starkovoi ba fyraaziin (ma-iin tezeeliin) foondonuudiigi baiguulsan syylde kolkoozuud dotoroo yldesen tariaagaa kolkooz-çon eesedee medeke jabadal kangagdasan baina.

SSRK-iin AKS ba BK(b) Namiin TK diin togtool dotoroo (aavgustiin kojoriin) dursagdasanaas (yresenii, starkovoi ba fyraaziin) gaduur bişe foondo baiguulkiigi soveediin namiin emkinyydiigi ko rimzolsoniigi kazailgan ygei dyyrgelte bolgokiigi batalza, SSRK-iin AKS ba BK(b) Namiin TK-diin tailbarilan oilguulkani bol kerbee eesedee kolkoozuud kysebel tedener byke kolkoozçonii gurba nii kubiaas eceen bişe kolkoozçonii kabaadalgatai bygediin cuglaanii togtoolooor kolkooziin kubaagdakagyi kapitaaliigi ji ke bolgokiin tula ba mən tyyn çelen invaliiduudta, ulaan ceregte ja-bagçadiin bylenerte tusalamza yzyylkiin tula bolon kykediin jaasli barikiin tula kolkoozuud do-toroo bişe bişe foondo baiguulza çadaka erketei baina şuu.

SSRK-iin AKS-iin tyryylegçe Moolotov (Skriaabin).
BK(b) Namiin TK-iin sekritaar I. Staalin.

ANGIIIN SEREMZIIGI DEEŞENII!

Manai respyyblik yrgelziin tariaagaa kuriaalgiin ba ulasiin emeneki tyyniigi bygede ujalganuudaa dyyrgekiin yjede orozoi. Sajadaa bygede aimaguud ede kedəlmərinyydiigi ekilne.

Gebeç tariaa kuriaalgada ba tariaa tuşaalgada beledkel olonki aimaguudta (Bookon, Alair, M-Şiber, Kori, Veerkni-Yde ba bişenyyd) teseşegyigeer kozomdozo baina. Ede aimaguudiin namiin emkinyyd kojordugaar tabanziliin ekin ziliin urgacada daiçalkil ugtamza emkidkeze çadaagyi. Өərəə bytekede naidal, oportuniis sojoor sanaa amar suudal ba berkeşəelyyd olon gee „gonginol“ ede aimaguudta kozomdolin ajuuliigi darui usadkaka keregte saad yzylene.

Manai respyyblik kabariin tarilgiin tesebiigi dotuugaar dyyrgesen. Ene bol bidenees kuriaalgiin çanariin koinoos ynekeree bolşoviig josoor temeceze, negeç garaam orooso geen ygei ba kulgailuulal ygeigeer kuriaalgiigi emkidkekiigi erene. Ene ziliin tariaanii sain urgaca kabariin tarilgiin tesebiin gyiced dyyrgedeegyigi gyicylene.

Sain urgaciigi nege orooson kyrter kuriaalga bol tariaatuşaalga tukai kuuliigi tasaldhulka zorilgotoi niudargaçuudiin eldeb makinaacanuudiigi, oportuniisnuudiigi ba ulasiigi mekelegçediigi todoruulal, bygeəe kolkoozouudiin bolşoviigiin bolodo ba bygede kolkooznigu-diin çanga çadalatai bolodo bodo-to tusalal bolno.

Niudargaçuudiin duuçanar ba korologçod byke kyçee ulasiigi mekeleke keregte kanduulza, tyynde kolkoozniguudiigi tatakiigi „oroldono“. Bodoto urgaciigi bagaar cegnel prolitaariin ulasiin daisanii meetoduudiin negen. Ula-saas tariaagaa daldalaza, syyldeni saas tariaagaa daldalaza, syyldeni tyyniigi kulagailaka iime zorilgo angiiin daisanuud uridaa tabina.

Veerkni Ydiin rajoonii Batuurinii s/s-iin kolkoozuud gigtaaraas: jaarica-3-4 centnir juu ali bodoto urgaciin 50%, şeniice-3 cent, juu 65%, jaçmeen 75% bagaar, ovioos 80% bagaar abkaar „tesebee“ zokiooson baika jum. Ede kolkoozuudiin ketəlbərilegçedni eeseediingəe kolkooznuudiin ene ziliin urgaciin urida ziliinees şaini labgaika jum.

Ene faagta ile azai ede bodoto urgaciigi bagaar cegnesen „tesebyyd“ niudargaçuudiin garaar zokioogdosoni cokom.

Ene metiin angiiin daisanuudiin sedelnyydte josotoi kariuu namiin yyrnyydees ba AK-nuudaas egtegei.

Zarim aimaguud juu ali yyryydte oportuniizmtai temecedeggyi deerees angiiin daisanii aagentanuudto urgaciigi bagaar cegneze, tuşaaka josotoi tariaanii tesebiigi „gyicedkegdekegyi teseb“ geke jabadal zarim aimaguudta yzegdene, ziseelbel, Veerkni Ydiin rajoonii „Noovo tryyd“ kolkooziin ketəlegçe „komuniist“ Martiinis „manaas tuşaaka tariaanii tesəb gyicedkegdekegyi“ geze gene. Ene Martiinis metiin oportuniistanuudiin „gyicedkegdekegyi teseb“ yydiin tioorinuudiigi ceber ceke kolkoozniguud eesedee todoruulana.

Todoroson angiiin daisanii dakin tarikaa ergeseni zarim namiin emkinyydiin angiiin seremziin mokoorosonoos azai. Ulasiigi mekelekiigi kyceke sedelnyyd bol opiratiiv kedəlməri şinedken emkidkeegyi deerees garana. Angiiin seremziigi mokooroson zarim namiin emkinyydiin ketəlbərini urida mete bodoto kolkooziin baidalaas tasarasan, biurakratiis caar-san ketəlbəri zaanda yldesenees bolnc.

Syyliin yjede Bookonii aimagta nogoon bolooggyi tariaa ideke kool ygeibdi geed kadaka juu ali „ty ryyşiin gigtaariigi eedte“ geke metiin jabadalnuud yzegdeseer bai na. Ede metiin kolkooziigi kooloko sedelnyydiigi usadkan çadaagyi bol, tedeni geegdendi kolkooz zniguudiin dunda kolkooziin bekh zeliigi ynende usadkaka sanal gar gaza çadana.

Tiimees tariaakuriaalgiin ba tariaatuşaalgiin yjede medee abalga ba kinalta bol şiidkekii çanartai asuudaluud mən. Kolkooziin urgaça zəbəə medeegee abadag ygei kol koozmuud ceber ceke kedəlmərilədeg kolkooznig bişe, kulagaiçan ezen bolko ba bolodogç baina.

Kolkoozuud bol ulasiin eməneki bygede ujalganuudaa dyyrgesenii namariin ba kabariin tarilgiin yrisenii foondonuudiigi 10-aas 15%-iin bagcaagaar baiguulsanii koinoo mençelen maliin kooliin foondiigi baiguulsanii syyleer ylesen bygede oroosoo kolkoozuud kolkoozniguudiingaa dunda azalta ederyydeer kubaaka josotoi.

Sainaar ba emkiteigeer niitiin tariaakuriaalgiigi emkidkeke. Tariaa kuluugçadiigi ba ulasiigi mekelegçediigi gam kaira ygeigeer gemneke socialiis niitiin zəeriin kinalda niyde sermegeei baika bol kolkoozuudta kədəlmərileze baigaa komunistanuudiin ba ceber ceke kolkozniguudiin menee ederiin gol yyrge azai.

Tyryyçiingee yyrgiigi ulastaa tariaagaa tuşaalgiigi kendəteigeer dyyrgeke.

Tariaakuriaalgada beledkel

Acagadiin somsoveed tariaakuriaalgiin beledkeliigi martaba.

(Deedeydiin aimag)

Acagadiin somonii olonki kolkoozuud tariaakuriaalgada belen bişe, maşiina zebseggyydni zasagdaagyi, kereglegdeke maşiinanuudni abtaagyi, tariaakuriaalgiin teseb tabigdaagyi baina.

Somonii zəblel bol, somon dotoroo kedeceneen maşiina zebsegtei ba kedii dutamag ebderkei, zasabarida baisan g. m. medee nyyd ogto ygei, kolkoozuudiin tariaakuriaalgiigi jamaraar beledkeze baisaniigi oroldoo medene ygei. Somon. dotorki baidalaa medeni ygei jaagaad tariaakuriaalgiigi amzaltataigaar jabuulka jum.

S-Gan

Tariaakuriaalgada beledkel ygei

(Manai tuskai biçegçees)

Alairiin aimagiin „Ogtiaabri“ geze kolkooz ene ziliin niuurta 12000 ceentnir ebese kuriaaza abka josotoi aadla menee 4000 ceentnir ebese kuriaasan baina.

Өbese kuriaalgiin kedəlmeri juun deerees muu jabanab gekede tus kolkooziin brigadiir Tabain gedeg kedəlmerinee zebeer emkid keze çadaa ygei, gekees gadana kolkoozçonii azalta ederiigi ebesende orokoos koişo ugta temdeg legdene ygei, azaliin zarçam ton muu ba kedəlməride jabasan ba ygei kynde idee kool, kubcasa karwar ton adalikanaar kubaana.

Iime deerees menee tariaa kuriaalgada ba tuşaalgada jamarç beledkel ygei.

Tyryylegçe Koldoovrin ba komsomooliin yyriin darga kojor enyyn tukai jamarç sanal tabina ygei. Tyryylegçe bol ebesenii kedəlme ri ekilsen cagaas koişo brigaada deere negeç udaa oçoson ygei —iime nobço baidaltai baina. MSS iin ulas teriin keltes sanalaa tabiha josotoi.

Buriaad.

Tariaakuriaalgada beledkene ygei

Kori. Anaagiin somonii „Leenin Tujaa“ geze arteel bol, odoo ziliin de 104 ga. tarilga kiisen baina. Enyynde 3 cabçaka maşiina kereglegdeke baisan aad, oroi 1 maşiinatai, 1 maşiina ebderkei kebtene, dutuu maşiinaa kudaldaza abaa edii, sanaa amarkan suuza baina. Tariaakuriaalgiin teseb aavgustiin 14 kyrter tabigdaagyi baina.

Tariaa tuşaaka jabadalda kereglegdeke 5 kaircag, 7 boosko darkalka kelcesen aad, kooson amaaraa darkalza dyyrgebe.

Men somonii „Ulaan Tujaa“ geze komuuna bol 273 ga tarilgatai, 4 cabçaka maşiinatai aad 1 ni şaka maşiina ba 1 molotiilko keregleke baina. 3 ni ebderkei kebtene, koinoos oroldono ygei, maşiina eeree jireke mete sanaad, kyliee-ze suuna.

Tus komuuna bol, ene zilde 350 ceentnir tariaa; 71 ceent. şiniice; 81 ceent. 50 kg. oviios ba 10 ceent. kartoopil tuşaaka tesəbtei aad, negeç ceentnir bagtaka sanaarta ygei, beledke geze sanaa-ragaa ygei baina. Sam—Gan.

Arga kycen baibaç ankaral kiçeelee tabina ygei.

(Manai tuskai biçegçees

Mukarşeberiin aimagiin Bodonguudiin somonii Konkoliin „Staliinii“ neremzete komuuna bol, odoo 33 onii tariaanii kuriaalga ba tuşaalgiin kedəlmeride jamaç sanamza ygei, eeree bytekede naidaza, tuiliin jike dutuu baidaltai baina. Kadaka ba cokiko maşiina nuud beledkel talaar butarza kebtene. Morinii zebseg ba terge metiin zyilyyd men tere mete zasabari ygei, enyyn tukai bygede ber syyd kural deeree zebşeze, bykiigi tyynde dyyrgekiin tula ber ymmetiin 1 kyrter byrin zasaka ba talka cokiko molotiilko bebdekke, talkanii şirelgiigi salaar Ganzuurin abaaçara tuşaaka geke meteer keden ta togtool gargasan baina. Pravleenii bol sanalaa tabina ygei, enyyni byteeze tus komuuna byrin cagaa ygei bygeed, eesedee temərçe modoço darkantai, gyiced kycen baibaç bagcakan sanalaa tabina ygei.

Enyynde somonii zeblel tusalamza eçge, merleni orniulka josotoi.

Dondobiin.

Өbesə kuriaalga

„Ulaan tujaagiin“ kolkoozçon gertee suuza baina

Өəbesəkuriaalga 30% dyyrgebe.

(Koriiin aimag)

Anaagiin somon „Ulaan Tujaa“ geze komuuniin ebese kuriaalgiin kedəlmeri gynzegei tasaldalda orood baina.

45 kedəlmeriçed, 4 keseg brigaada jabadag bygeed, enyynees aavgustiin 8 da 9 kedəlmeriçed 10 nii eder 15 kedəlmeriçed; 11 nii eder 13 kedəlmeriçed gertee jireed kebtene baisan baina. Ede nees gertee jiresen şaltagaanuudiigi asuukada „Ideke kool ygei, koosoor jabaka manai arga ygei, bide zalkuuraad tiigene bişe, mandaa azalta eder olko jike çukala, iigeze eder cag demei engergeze baikada bidenerte ba komuunadaç uçar ygei jike garzatai baina“ geze kelekedeni cokom tiime bolbuu tiime, ambaariani ideke kooliin zyil juuç ygei, komuuniin tyryylegçe Jəndenii Jegnin gedeg bol bykii talka tariaagaa kudaldasan, kynde uluusaar egesen, geşyydte taraaka meteer bultiigi yrisen baina. Ijyyni sarada ambaartani 1,000 tukai pyyd tariaa baisaniigi nege sariin kugacaa dotor yrize salgasan, jaaza kaanaç garşalsani todorkoi medegdedeg ygei. Ene tariaan dotor geşyydiin engeregçe ziliin urgaciin kubaariaas abtasan azalta ederiin 150 pyyd tariaa baisan, eldeb foondonuudiin 400 pyyd ba maliin tezeelde sangaas egtesen 400 garan pyyd tariaa baika josotoi baisan.

Ene komuuna bol saaliiin malaar nileen olon baisanç bol, kedəlmeriçenii ideke aarca cagaa egtedeg ygei, karin tyryylegçe Jəndenii egesen caarsan zebşeelteigeer emçiin azalçad bol saaliinçanaas aarca cagaa cag ergelze abaaçaza baidag baisan.

Tus komuuna bol 20 tukai fyyn-te cagaan mengetei bygeed tereelnee talkanii maşiina abkiin telee kudaldaka gesen aad, tyryylegçe Jəndenii bol keregte kereg ygei tamaki metiin juumanuudaar kudaldaza salgasan baina.

Eldeb ebaçeneer ykesen maliin gee makiigi geşyydtee mengeer kudaldaza baisan, enyyni jaazaça oroşolzo baisaniigi medegdene ygei.

Kedəlmeride jabaza baisan morinii taka ygei uladaza dokolon bolzo jabana. Niruu seeree şalbarsan tesersen morid ali olon karagdana.

4 cabçaka maşiinatai aad, negeni ebderkei kebtene, maşiinanuudni cag yrgelze ebderçe baina.

Tesəbiingee josoor bol 614 ga cabçaza 9130 ceentnir ebese kuriaaka baisan aad aavgustiin 12 iin medeegeer oroidoo 249 ga cabçasan; enyynii 173 ga. juu 3421 c. kuriaaza 2510 ceentnir comoson baina. Tesebiin gyicedkel oroidoo 30% bolno.

Toocooçon Sambuugii B. gegçe tuskaita azalaa kiideg ygei, bykii toocoonii kereg ba too medeenyydni zadagairaasan, kagas ziliin toocooç geze tabigdaagyi baina.

Zokiko oronoos tyrgen şalgaza, kolkooziin baidaliigi syidkegçedilgi syydte egetii.

Sam.—G.

Acagadiin somonii 3 kolkoozuud ebesenii kuriaalgiigi dyyrgebe

V. Ydiinskiin aimagiin Acagadiin somon bol aavgustiin 17 do ebesenii kedəlmeriigi dyygekee baina.

„Styyd. Zimliaaçistve“ geze kolkooz 210 ga. cabçaka tesebtei aad enyynee 15/VIII da 100% dyyrgeze, 2770 bukal ebese kuriaaba. „OGPY“ geze kolkooz 2800 ga cabçaza tesebee 100% dyyrgebe.

Dorziin nerete neremzete kolkooz 120 ga. cabçaza tesebee 102% dyyrgebe.

Өbeseniigee kedəlmeriigi dyyr geegyi syylde çeregdeze jabasan kolkoozuud gebel: „Ulaan malçan“ geze TOYS 87% ba „Dabaagiin nerete arteel 77% dyyrgeze, bykii somon dotorki kolkoozuud seegtor tesebee 90% dyyrgebe.

Өmçiin azaltan 224 ga. cabçaza tesebee 70% dyyrgesen baina.

Çanariin talaar karaad yzebel, bykii somon dotoroo dunda zergede toologdokoor baibaç Dabaagiin neremzete kolkooz keterkei muu çanartaigaar kuriaasan baina.

S.—G.

Namiin ceberlelge

Usan zam deere namiin emkiiin ceberlelgiin dyngyyd

BK(b) namiin TK-iin ba TKK-iin Kizkomiin ba Mozkomiin ceberlelgede beledkeke tukai ba tyyniigi jaaza engergeke tukai keden togtooluudiigi baibaç usan zamiin traansportiin namiin emki bol joşoçolon beledkeze çadaagyi baiba.

Namiin gol togtooluudiigi ba ystaav programaa şinzelen yzeke keçeelyyd bolson ygei. Sonin bişeg unşaka ba namiin zergiigi ceberleke jabadaliin çukala asuudal tukai bolon namiin ceberlelgede nam ygei azalçadiin ergeer kabaadaka tukai nebtereliin kedəlmeri, tuskai jariildaanuudiigi ynekeeree bolşoviig josoor jabuulza çadaa ygei baika jum. Ene koşo kizaarlasan baika jum.

Kaniin sonin ba klyyb g. m. busad niitiin kedəlmeriin kyşyyrgenyyd ceberlelgiin beledkelde gyiced keregleegdee ygei. Ede bykeen juu keleneb gekede usan zamiin traansport deere byke kedəlmerideni dutuu dunda zyilyydiin olon asaniigi gerçelne bişyy.

Ene buzagai baidaliin gol ynde seni bol usan zamiin traansport deere ba ilangajaa tyynii ketelbəriin kanciliaarsk—burikraad yzel, tesəb karaa ygei mukaraar ketelbərilke jabadal elbegzesen baina. Kedəlmeriçed ulaanuudiin, inzeneer — teeknigyydiin idebkite yyskelygdegiigi kalan abça ecesteni kyrgeke jabadal ygei.

Namiin emki bol usan zamiin yiledberi deere namiin ba zasagiin gazaruudiin çukala ba ujalgatai kereg deereni bejelyylke ba tuskai kereg deereni bejelyylke bolodto byke daabarita kedəlmeride joşon tedii kandadag kanciliaarsk—burikraad etegeednerlet kair nai gyigyy deereni tyreesedeg bolon ceberlelgede eçee gyiced kereglegdee edii baisan baina.

Namiin ceberlelgede beledkeliin kedəlmeriigi usan zamiin traansportiin byke zorilgonuudtai ba ja buulza bykii baidalaas şalgaltatai nyydtei kani kolbozo eçee gyiced çadaa edii. Bolşoviigiin ceberlelgiin tuskai tobşoo şalgaltalga bolbolbe deelgyyl jagaa ygei, naiiltatai kelgyyd kiigeed jarigdaa ygei.

Ene ceberlelgede sula beledkelgiin jabaadaani ile tobeizo garana şuu. Ziseelbel ceber geegee usan zamiin traansportiin kooronoor ceberlelgede idebkitei kabaa dalcaka jabadal sula, şaan ederiin sanal eçee usadkagda edii, komuunistnar eesedee cuglaandaa cag bolzortoo cuglaca ygei g. m. Namiin ynemleke biçegyydiin bydkel jike olon komuunistnarta gyiced bişe, zarim komuunistnar ceberlelgiin cuglaanda jirekede namiingaa bileed gertee orkiod jireke metiin jabadaluud bolson baina.

Namiin yyryydiin darganar ba eeree şalgaka komiisanuud traansport deere muu kedəlmeri şaltagaaniigi, tuskaar zamzaltiin ilältanuu diigi, erkim sain meetoduudiigi karuulsan ygei baina. Ziseelbel usan zamiin traansportiin korşoonii barilgiin dergedeki namiin yyr iin eeree şalgaka komiis bol koşoiloan deere „yyr kedəlmerilne ygei“

yyriin keregyyd tukai jamarç barimta bolko zyilyyd ygei“ geze medeeceed kizaarlaka jum.

Tyryyçiin ederyydte eeree şyym zelel ugtaa yyskegdesen ygei ba karin ceberlelgiin nileed jabaza dyyreke yjees josotoi eeree şyym zelel ergedeze ceberlelgiigi engereke nekediin tus byriigi sain ba muu kojor talaas keleke jabadal delgerengiigeer çeegdene baina.

Usan zamiin traansportiin namiin emkiiin ceberlelgiin dyn bol tiime baina: tus kolegtiivto kamta deere 87 kyn—komuunistnar geze byrin ceberlelgede baisanaas odoo 51 kyn—komuunistnar ceberlelge engereebe, yldesen 33 kynyyd jamar uçaraas ceberlelge garaka arga ygei baika gekede, parakoodoor jabasan, amaraltada, komandirovor kodo ba ebeçen g. m. Gadna 3 kyn ceberlelge engergekiigi ugtalan arcaba. Juunda? 1. Maşiniist nək. Polyjaanov zaluu komuniist —1931 onoos, namda baika jaza jabaza ygei namiin dyrişeliin kedəlmeride kanduulagdasan ygei namiin gol zorilgonuudiigi ba ulas teriin urasaza baigaa asuudaluu diigi medeke ygei, janvaari saraas koişo menee boltor geşyydte bişe nii telebeeriigi oruulsan ygei. Egeel nək. iime muu jabadal kiisenii uçar şaltagaanii ere zorilgotoigoor cuglaanii urida niuur kalan ygei jariza ede josotoi baisan aad olon nekedees aijuun eseze ceberlelge engerekee ugtalan arcazai.

2.—Felizov teimerees caralgiin naçaalnig basa zaluu komuniist baika jum.

Ene nekeriin eeriingee arcaltiigi tailbarilakani bol ger byle doto roo kende baidaltai bolson ba usan zamiin traansport deere kedəlmerilke dura ygei, eldeb berkeşeelyydtei temecekee zyrke aldaza bişe berkeşəel bagatai gazaraa zugadaka sanaltai aad namiin bileedtei baikadani namiin emki tyyniigi tabisan ygei. Iimees namaas kakasaza çeleetei byke soveed kolboo dotoroo delken niide ke kyseltei baisan baina.

3—daki bol—ekener Senekoosova namiin kandidaad. Tere saja kan kedee toskonoos jiresen ba kotiooliin kedəlmeriin zatoondo kedəlmeride. Ulas teriin beledkel tukai kelekees baitagai eeriingee yseg medeke ygeigee usadkaa ygei—eeree kelekeni „bi juuç me dene ygeib, iimees ceberlelge engerkiigi arcanab, kozom gyiced sain beledkeed namda orokob“—gene.

51 kynii 30 kynyydeni namiin baidaliigi selgen ygei ceberlelgii engerbe gebel 58,7 kubini bolno. Namaas gargagdasani 13 kyn juu ali 25,5 kubi, kandidaadta şilzyylegdeseni 7 kyn juu ali 13,9 kubi, kandidaadaas şaisaan dagag cada 1 kyn juu ali—1,9 kubi. Ime de namiin baidaliigi selgesen kynyyd kamta juu ali 41,1 kubi bol no.

Usan zamaikinii kolegtiiviin bygediin cuglaan deere ceberlelgiin yre tukai sonoskoligi negen duugaar salşaagdaba. Tus cuglaan deere ygee keleggedeni olonkini, komiisa bol zebeer todo sainaar kolkoozdoo ni şinzeleltiigi ile todorkoi oocotoi faagtanuudtaigaar ceberlelgiin engergee gyicedkel baina.

Cuglaan deere byke kabaadagçadiin—komuunistnar ba nam ygei çyydiin tuşaagaar temdeglesen; Usan zamaikinii namiin zerge bol, byrin kemzeegeer, tulguuri ygei, yzel sortiin talaar bata bişe, busad etegeednerees celeelegdeze koinogoo traansport sangiin tesebiigi gyicedken bejelyylke keregte daiçalkui josoor oroko bolbuu.

Kiliin caana

JAPOONII IMPIRIALIIZM KAALGAANII BOGOSO DEERE

Dolonuuriigi okkypiirobolal

Żekee moziigi bulimtaran abkiin ba Koito Kitadta cereg ygeizeryyl sen zoono baiguulka yyrgiigi şiid keed, japoonii imperaliizm baruul żaa ojoorlon—Çakariin ba Syijua-nii mozonuud—orokiigi şiiden səgədəzə baina. „Jike Mongoliigi" gedegiigi baiguulka tukai ygenyyd bodoto deere gyicedkegden ekilebe. Koito Kitadta ba Żekee mozodo josotoi „gurim" baiguulkiin tula yldeegdesen, japoonii ceregyyd, mənəə Doloonuuriin kile deere baina (Kitadiin sonin Doloo nuuriigi japoonii ceregiin abasan tukai medeecesen jum. Tiigebeç bişe medeenyyd enyyniigi batalnagyi) beledkegdeze baigaa bulimtaraliigi jikeer cegnen, japoonii imperaliistanuud Çakar moziin bulimtaraliigi mongol izaguurtanii dunda „əərə erketei bejee daasan" bolkiin kədələənii tug dooguur gyicedkekiigi kysezei.

Kari ulasiin soninii medeecelyy deer, Çakar mozodo daiçalan orol go Manzuu-Go ceregyydeer erki legdezei. Dolonuur teeşe Żan Kainiinii kolonizaaciin ceregyyd gedegiin, 8-daki japoonii jabagan diviiziin çaastinuud ba 4-deki morin ceregiin brigaada jabuulagdaba.

Fiininii rajoondo japoonii aviaaciin eskadriili jiree.

Enyyntei kamta mongolnuudiin dunda urida Tan Ini-linii ceregte oroson somon ceregyydiin oroilog çodiigi idelgeer əər teeşee aba za, tedeniigi Mançzuu Go ceregiin Dolonuuriigi bulimtaran abkada dotoroos tusalaka somon ceregyyd bolgokiin tula idebkitei kədəlməri jabuulagdazai, Mənəə Dolonuuriin rajoondo baigaa Fiin-Ini-siaanii ceregyyd japoon-manzuuriin ceregyydiin Çakar mozo teeşe debçeltete caaşaa „keçəələltə" yzyylkiin sanaltai baina. Fiin Ini-siaan bol nege dor naankinii zasag ba Żekee mozodo baigaa japoonii ceregiin zakirgaantai kelcee yrgelzelen Kaalgan kotodo suusaar azai.

Fiin-Ini-siaanii japoonii ceregiin Çakar mozodo solzorolgodo caaşaa keçəələltə yzyylkeni jike sezegtei baina. Żekee moziigi bulimtaran absanii ba ene moziin oroilogço Tan-Ini-linii, tyyniigi Żekee moziigi) okkypiirobalakiin (ceregiin bulimtaran abka—Red.) ekilkees urida japoonii ceregiigi Żekeede oruulka ygei bi geze tanga riglasan aadla, ynen deere əəriingəə caaşanki erkileleer Żekeede japoonii ceregiin gynlyn orolgodo tusalasan ba tyyniigi bulimtarsanii syylde Manzuu-Go zasagta nadiigi Manzuu-Go ceregiin alban abii te geze guin kandasanii tyykiigi sanaldaa oruulaltai azai.

Fin-Ini-siaanii kelberni, tyynii əəriingəə erkileleer Çakar moziigi japoon-manzuuriin ceregiin bulimtaraka jabadalda tusalka ba tyynii syyleer Manzuu-Go zasagiin medelde dyyren orosonoo medyylke geze tukailuulkaar baina.

Tiimees, Koito Kitadta kabcarsan baidal ba Fiin-Ini siaanii poziica bol japoonii ceregiin zakirgaanii baruulzaa Çakarta, Syiniaanda ba Mongoliin aradiin respyyblikiin caaşaa dabkiltaa tyrgelelde tusalazai.

Dolonuuriigi bulimtaral bol japoonii ceregiin Żekee mozoos baruun koişoo, Mongoliin aradiin respyyblikiin niiselelde — Ulaan Baatordo odoko bygede çukala zamuudta orosoni ba mənçelen ganca avtomobiiliin zamaar Mongoliin aradiin res p y y b l i k t e i kolbootoi K a a l g a n i i rajoondo orokiin arga əgəsəni gere çelne.

(Təbiin „Praavdaas").

Fiin-Ini-siaan daigyigeer Dolonuuriigi əgəbə

Beipin, 21 (T). Jyi-Siaanii ceregyyd Tiaanşaaniigi zyglen, Şandyyniin proviincada jirebe. Tyynees Dolonuuriigi jamarç cereg dain ygeigeer ezelen ababa gesen cuuriaagi ugtan, Fiin bol Dolonuuriigi japoon-manzuuriin ceregyydtei kelceed əgəbə geze olonki gadaadiin ba kitadiinkin batalan kelcezei. Syylşiin medeegeer Japoonii arban mingan cereg bol Dolonuuriigi ezelseniigee syyleer Dolonuur ba Kaalgan kojorliin koorondoki Gyaani geze gazariin zyglen mordobo. Koito kitadta baigaa Kitadiin ceregiin komandiir ba Naankinii ceregiin miniister Koincin gegçe Japoonii ceregiin zasagta biçesen biçeg dotoroo—Japoon Kitadiin kelceenii josoor Japoonii ceregiigi Dolonuuraar çələəlzə əkiigi erilge kiizei.

Doloonuuriigi ezelsen ba Gyaanida dobtolon oroson jabadal bol gadaadiin ba kitadiin kryygte jikeken sergeelelge gargazai. Ene kereg bol gancakan Çakariin proviinciigi syidkekeer baraka bişe karin byke Koito Kitadiigi syidkeze bolno geze uridçalan bagcaagdana.

***

Tokioo, 21 (T). Beipinde baigaa Japoonii ceregiin attaşa bol, Naankinii ceregiin miniister ba Koito Kitadiin ceregiin komandiir Koniciina gegçees Dolonuurta baigaa japoonii ceregiigi çələəlzə əkiin erilgiigi kangaba ygei. Enyynde medyylge bolgon Kelekedee Doloonuuriigi ezelsen ceregyyd bol Çakariin proviinsiin „yndesen zon ba Fiin-Jyy-Siaanii ceregiin syid kelgees zugadaza jiresen zon baika. Uçar iime tula Doloonuuriigi ezelsen jabadal imagta japoontonii tusalamzaar teden kuuçan gazartaa bucasan baina geiçe gebe.

Kitadiin ulaan ceregyyd ilaza baina

Şankai (ijyyli). Paçoy (Siiçyaaniaas) jabasan Missioneernuud Siiçyaanii zyyn koito tasagiin ulaan ceregyydiin şine kədələən tukai kelene (Paçkoy bol Kee-lyna gegçiin komaanda dooro jabasan ulaan ceregyydeer abtaba).

Soveeduud bol əəsədiingəə nələəniigi tyrgen taraaza kədəlməri çən ba tariaaçad ulaan ceregyydtei niileze baina geze Missioneernuud medyylne.

Kee-lyna gegçiigi Kynkyy nuuriin rajoonoos Çan-Kai-şide keegdəzə, Soveediin rajoonuud Ciiçyaani rajoondo nidonon zilde emkidkegdesen baina. Ulaan ceregyyd bol erkim temecegçiin komaando dooro jabaza ba bosolgoçi tariaaçadiin tusalamzaar uul rajoondo Siiçyaanii proviinciin nileen jikeken soveediin rajoon bolgozo çadasan ba mənəə bolkodoo tyryyn baisan soveed rajoonoos gazariinç ba zoniigooç talaar dutakaar bişe bolbo. Çan-Kai-şi bol jikeken temeceliin bolosoor ba enyynde soveediin təb rajoonuudta urid taba dakin ilagdasan baibaç mənəə 6 dakijaa komuniizmada ecergyyceke jabadaliigi emkidkeke geze baina. Enyynde uridiin 5 ilalta mete basa soveediin ilakani damzag ygei şuu.

Ədər jireke byri urgaza baigaa kriiziste ba naankinii praviitelist vodo niiteeree dura ygeideke jabadalaas bolon eldeb militozaarnuudiin koorondiin eb zokildokoo bolison deerees Çan-Kai-şiin praviiteliistvani dotoroo nileed muudaba.

Ede baidalni aşaa dadiin laagir deereki kriizis) (daisa soveediin bekizeke ba c kitadte bzeke jabadaldani tusalana.

(Ameerigiin Komuniizmiin „Deili-Yorker" geze soninoos orçuulba).

Olonki somonuud negeç keseg Soniniigi zakiaa ygei baina.

(Koriiin aimag)

Tus aimagiin təbiin poçto bol, ene aavgusta saraas aimag dotoroo kediiç keseg B. M. yneniigi zakisaniigi medene ygei oroidoo zakidag ygei baigaa juu? geze asuukada .. „ygei zakidag baigaa sonin iredeg asan geze kariuulana. Enyyn deerees sonin biçegyydiigi ezedteni kyrgedeg ygei, kynii zakisan kaartaçkanuudiigi kajaza soniniigi kediiç keseg zakisaniigi medekee bolison, soniniigi zakuulka ba ezedteni kyrgeke jabadal da kaişa kereg kandadagni ilerç garna.

Ene pooçto bol jərənkiidəə keblel soniniigi kədəəgiin kolkoozuud ba əmçiin azaltanii dunda ərgənəər taraaka geze sanal bodoloo tabidag ygei, imagta aimagiin təb deere suusan alban kaagçadta zakiuulaad sanaa amarkan suusani jun deerees ilerneb gebel aavgusta saraas uragşa „B. M. praabda" geze son'niigi aimagiin təb deere suugçad 56 keseg zakiza unşadag, kədəə somonuud oroi 34 keseg zakidag baisanaas ilerne şuu.

Gadna pooçtiin dergedeki soninii keltes bol, ene kabariin yjede keblel soninuudiin yne deeşee bolzo, kynii zakisan soninuud bol, anka zakisan bolzoroosoo məngəniigəə josoor urda dyyrçe irekee boliko geze kədəə zonii „zakigçadiin dunda oilgomziiin kədəlməri ogto jabuulsan ygei, oilgoogyi deerees soniniigi zakigçad bol, zakisan sonin manai abtakaa bolioo! „zileer zakisan mini 6 sara abtaad caaşani oroidoo ireegyi! geke metiin ygenyyd jikeer garsan, enyyn deerees soniniigi zakika jabadal aalidasan baina.

Pooçtiin dergedeki „kebleliin keltesiin" zəgəəs ijyyli saraas ekilze, soniniigi zakigçadiigi oloşoruulka geze tuskai kədəlməri jabuulagdabaç, negnç keseg sonin zakiaagyi somonuud ali olon baika (Anaa Açanga) geke mete.

Tus aimag dotor aavguste negenees ekilze abkaar „B. M ynen 186 keseg; ba „B. M. praabda" 39 keseg zakiuulsan baina.

Jamar somonuud kedii keseg zakibab gekede: Çasaaniin somon 59 keseg; Kezengiin somon 57 keseg; Dunda kudanii somon 33 keseg; Doodo kudan 33 keseg; Kori in ba ydiin somonuud oroi 2-2 keseg zakisan baina. „B. M praavda" soniniigi Jarbaanii somon 3 keseg; soveediin Somon 5 keseg; Çisaaniin somon 9 keseg; Kezengiin somon 5 keseg; Deede kudanii somon 4 keseg; Aimagiin təb deere 11 keseg; Ulaan partizaan ba Doodo kudanii somonuud oroi nege nege keseg zakisan baina. „Zəbləltə buriaad" geze sedikyyliigi bykii aimag dotoroo 44 keseg zakisan baina.

Bykii Koriiin aimagiin 20 şakam somonuudiin oroi 4-5 somonuud soniniigi ecəən ecəəkənəər zakidag, yldegçe 14-5 somonuud bol oroidoo negeç keseg sonin biçeg sedkel debteryydiigi zakidag ygei baikani buzagai zigşyyritei jabadal mən bolno. Ene zakisan soninuudiin olonkini 1-1 ba 2-2 saraar zakisan, olon saraar zakisan zakil tonç ecəən, zeleer zakisan zakil aimag dotoroo 6-7 noos deeşe bişe baina.

Nutagiin nam komsomooliin ba gegeereliin bolon pooçtiin kədəlmərçədiin sonin biçegiigi niitiin dunda delgeryylke jabadal bol, tedenii kədəlməriiin negen çukala dutuu zyil bolko tula tus aimagiin emkinyyd bol, azalçan byken zaabol nege nege keseg soniniigi zakisan baika josotoi gesen loozoniigi dyyrgekiin tələə temecekeni zailaşa ygei çukala kereg baina.

Sam.-Gan.

Soveed kolʙoon dotor.

BAKYY, (T). Bykekolbootiin neefti abka yiledberiiin inzeneer-teeknigyyd erdemtenii ankadugaar kural neegdebe. Bykekolbootiin neefti yiledberiiin gazaruudaas kamta 200 diligaaduud cuglaraba. Kuraliin kyndete tyryylegçedte BK (b) N-iin TK-iin ulas təriin tobçoogi sungasan ba kuralaa kətəlkə prezidiymde neeftiiin yiledberiiin erkim dyreşeltei spicialiistanuudiigi tomilzoi. Mən tedenii dunda Ameerkiin Kaliforniiskiin yniverisiteediin profeesornuud Stenli Gerold Leester Jyren gegçed bailcaba. BK (b) Namiin TK nək. Staalinda, Kynde azayiled arkom nək. Ordzonikiidzede kuraliin əmənəəs bajaiiin teligraama jabuulba.

***

SVERDLOOVSK, (T), „Yraaliin Rabooçi" geze soninii medeecekeni, Pyçnigoorskiin selsoveediin Bajaarskiin kolkooziin tyryylegçe baigaad amaraltada garaad jabasan ulaan cereg nək. Noskoov gegçiigi niudargaçuudiin bələg bandiiduud nuuga gazaraas buudan alaba. Mən tyryyn jabaza baisan selsoveediin negen bolko tus s/soveediin Bajaarskiin kolkooziin negen kolkoozçon-udaarnig Koziaaşev gegçiigi buudan yketerni şarkatuulzai.

***

MOSKAVA, (T). Moskvaagiin ba Leeningraadiin poligraafiin (kebleliin) yiledberiiin gazaruud bol, Dunda-Voolgo, Kazakstaan ba bişe rajoonuudiin ulas təriin keltesyydte tipograafi baiguulka ba zasabarilka keregselyydiigi jabuulba. Əşəə 150 tipograafinuudiigi zasaka keregceliigi jabuulkaa baina. Ykrainada 246 tipograafi zasan baiguulagdaka baisanaas aavgustiin 11-nii ədər 180 ni zasabarilagdan baiguulagdasan baina.

***

MOSKVAA. (T). Aavguustiin 14 nii səni bykekolbootiin kədəənii ed kereglegçediin kopiratiivuudiin radioozəbləən Ceentrsojuuziin prezidiymiin suudaltai kamtaran bolzoi. Tus zəbləən deere Kaarikov, Dnepro-petroovsk, Dunda—Voolgo ba bişe gazariin kopiratiivuudiin tələələgçəd kelecegeebe. Olonki kizaariin ba mozonuudiin kopiratiivuudiin kolboonuudiin mənəə kyrter kədəə nutaguudta baraanii ergiltiigi şuud tabika jabadaliin ulas təriin udka çanartaigi cegnedeg ygei baina.

Mən nək. Zeleenskiees keleed əəriingəə ygiigi dyyrgekedee keleseni, gurbadaki kvaartalda kədəəgiin tavaariin foondo yrgelze kotodo delgeryylegden naimaalagdaza baina. Iime buzagai jabadal gargagça gemtende katuu kemzee abtakiigi duradkan zakinam geed dyyrgezei.

***

MOSKVAA, (T). Kuriaalga ba tariaatuşaalgiin talaar amzagdasan şine ilaltanuudiigi tolilogdono, Aavgustiin 16 nii ədər Kaliikoovskiin kolkooznuud, Spartakoovskiin neemec rajoonund Odees dotoroo tyryylen aavgustiingaa təsəbiigi 122,8% gyiçedkebe. Aavgustiin 10 da MTS iin byke natuuriin tələbəriiin ziliin təsəb cəm gyicedkegdebe. Tyryyn jabasan kolkoozuud yrisenii, mənkələlgiin ba fyraaziingaa foondonuudiigi baiguulza dyyrgeed olzoo kubaaza ekilbe. „Spartaag" geze arteeliin kolkoozçon azalta ədəriin 18 kiilo ba zarim brigaadiin geşyyd 20-22 kil. talka abça baina. Kolkoozuudiin keden olon bələnər ail byriin 600-1000 pyyd talka ababa. Abasan tariaagaa gernyydtee zəəzə baina. Tariaanaas gadana kolkooziin ail byken 120 pyyd vinograad zimes abçai.

***

KAARIKOV, (T). Odeese teişe mordokiin əmənə spoorto deligaacanuudiin akalagça Gzevdeet Kerim Be gegçiin keleseni—Bidener bol socialiis baiguulaltiin byke salabarinuudiin aguu jike ilaltanuud ba tyynçelen spoortiin kədəlgəənii ilaltiigi jikeken bajaskalantaigaar temdeglen oçoko bainabdi. Bidener bol əəsədiingəə nəkəd mete Soveed Ykrainiin socialiis baiguulaltiin byke ilalaltanuudiigi tuiliin gaikamşagaar temdeglen mən enyynçelen çukam naidal itegel təgəs əəsədiingəə ulaan ceregiigi karan tedenii ilalta amzaltanuudiigi bajasan temdeglezə abasan bainabdi gebe.

Redaagtar S. Şirabon.

Издательство „Бурправда" и „Унэн" Бурлито № 32